

Bilgi Teknolojileri Dünyası (6.12.2007)

Bilişim Teknolojileri Destekli Öğretim (BTDÖ)

Belki de insanlık tarihinin tekerlekten sonra en büyük icadı olan bilgisayar, email, internet, kablolu ve kablosuz bilgi ağları, TV, Projeksiyon Cihazı ve video kamerayla birlikte klasik öğretim sistemimizi kökten değiştirerek, öğretmen merkezli bir öğretimden öğrenci merkezli bir öğretime geçilmesini sağlıyor. Bu öğrenciyi daha çok araştırmaya yönlendirirken, öğretmeni yönlendirici pozisyonuna getiriyor. İnternet ve CD'ler öğrencinin daha fazla bilgiye daha kısa zamanda ulaşmasını sağlıyor. Televizyon Açık öğretimle evimize üniversiteyi getirmektedir.

İnternet, insanların her geçen gün gittikçe artan "üretilen bilgiyi saklama/paylaşma ve ona kolayca ulaşma" istekleri sonrasında ortaya çıkmış bir teknolojidir. Bu teknoloji yardımıyla pek çok alandaki bilgilere insanlar kolay, ucuz, hızlı ve güvenli bir şekilde erişebilmektedir. İnternet'i bu haliyle bir bilgi denizine, yada büyükçe bir kütüphaneye benzetebiliriz.

Okul ve iş hayatında kullanılan veri, resim, video, ses, ve yazıdan oluşan bilgilerimiz dijital hale gelmesi aynı ortamda veya birlikte kullanımı öğretimin ve haberleşmenin verimini artırıyor. Aynı anda farklı duyularımıza hitap ederek daha hızlı ve etkili şekilde öğrenmemizi sağlıyor.

Öğretimin öğrenci odaklı olması 1970'lerden sonra bütün dünyada tartışılan bir konudur. Herkese kalıplaşmış bilgileri aktarıp ezberletmek yerine, kişilerin kendi kabiliyetlerine ve zeká düzeylerine göre (çoklu zeká) oluşturulmuş programlar çerçevesinde öğretim verilmesi hem öğretimde verimliliği artırmakta, hem de doğru insana doğru öğretim verilmesini sağlamaktadır. Öğrenci odaklı öğretim sisteminde madalyonun bir diğer yüzü öğretimin öğretme odaklı değil, öğrenme odaklı olmasıdır. Yani, ne olduğu bilinmeyen bilgilerin ezberletilmesi değil, gerekli bilgilerin öğrenilmesi esastır. Ezber değil, düşünme ve sorgulama öne çıkmalıdır (Kumcu, 2005).

Ancak BT destekli öğretime geçmek öyle alınacak bir bakanlar kurulu kararıyla veya çıkarılacak bir kanunla olamamaktadır. BTDÖ için, öğrencilerden önce, öğretmenlerimizi eğitecek üniversite öğretim elemanları, sonra öğretmenlerimiz eğitilmek zorundadır. Kısacası bugün BTDÖ geçmeye karar versek bu sistemin üniversitelerimizde uygulanması için 12-16 yıl, lise ve ilköğretim seviyesinde uygulayabilmek için 20-24 yıl gerekiyor.

Bilişim Teknolojileri destekli öğretimde 2 temel eğilim görünmektedir ve bunların birbirini desteklemesi gerekmektedir.

1. Kitle öğretimi, temel araç televizyon ve radyo olup, uygulamada çok boyutlu ve toplumun tüm kesimleri için genel bir iletişim ortamı sağlanmaktadır.
2. Bireysel öğretimde ise Bilgisayar ve İnternet kullanılmaktadır.

Öğretimde Bilişim Teknolojilerini sistem içine programlanan dersler yoluyla öğrencilere bir konu yada kavramı öğretmek yada önceden kazandırılan davranışları pekiştirmek amacıyla kullanılmasına Bilişim Teknolojileri Destekli Öğretim (BTDÖ) denir. Öğretim sürecinde BT seçenek olarak değil, sistemi tamamlayıcı, sistemi güçlendirici bir öğe olarak kullanılmalıdır.

BTDÖ öğrenciyi:

- Motivasyon sağlamakta,
- Kendi hızına göre ve sistemli öğrenme sağlamakta,
- Anında dönüt alma imkanı vermekte,
- Ezberleme yüklerini hafifletmekte veya azaltmakta,
- Daha fazla bilgiyi ulaşmasına ve problem çözmeye isteklenmekte.
- Öğrencileri birbirleri ile rekabet etmek yerine, yardımlaşmaya yöneltmekte.
- Öğretmen merkezli öğretimden öğrenci merkezli öğretime geçiş yapmaktadır.
- Böylece;öğretmenleri yeterli derecede eğitim almamış okullar, seçkin okullarla rekabete geçebilmektedir vb. kolaylıklar sağlamaktadır

Öğretmeni ise

- Tekrar etme ve ödev düzeltme gibi görevlerden kurtarır
- Öğrencileri ile daha yakından ilgilenme,
- Verimli çalışma zamanı ve olanağı sağlamaktadır.

Dünya'da 3 tür BTDO Sistemi Modeli uygulanmaktadır.

- ABD: Serbest Piyasa Modeli- Tüm eğitim yazılımları özel firmalar tarafından yazılıp satılmaktadırlar.
- AB-Singapur-Japonya-Malezya: Özel girişim Devlet İşbirliği
- Fransa-Rusya: Merkezi Yönetim modeli

Yine geleneksel öğretim sistemiyle karşılaştırıldığında, BTDO öğrencilerin ortalama öğrenme zamanında % 20 ile % 40 arasında tasarruf sağladığı söylenmektedir.

Mustafa ÇORUH

mustafacoruh@ttnet.net.tr

Yararlanılan Kaynaklar:

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme-Pr.Dr. Halil İbrahim Yalın, 2004
Dünyada ve Türkiye'de Bilgisayar Destekli Öğretim-Yrd.Doç.Dr. Salih Uşun,2000
Eğitim Üretim İçindir-Harun Karadeniz,1979
Computer in the Human Context-Tom Forester, 1989
How IT Become IT (Makale-CGU)-Mustafa Çoruh, 2002